

Συγκείμενα, ερμηνείες και αφήγηση ιστοριών σε εικονικά αρχαιολογικά περιβάλλοντα

Δρ. Αθανάσιος Σίδερης

Προϊστάμενος του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας

thanos@ime.g

ΙΔΡΥΜΑ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Εικονική Μίλητος,
από το ΙΜΕ (1998)

Η στοά της Ηχούς στην Ολυμπία,
από το ΙΜΕ (2004)

Η στοά του Διός Ελευθερίου στην Αγορά των
Αθηνών από το ΙΜΕ (2006)

Αρχαιολογικό VR

Ανάλογα με την απόκριση

- E-Realities – Ηλεκτρονικές πραγματικότητες
- V-realities – Εικονικές πραγματικότητες

Ανάλογα με τη σχέση του με τη σωζόμενη πληροφορία

- Τεκμηριωτικό VR
- Ερμηνευτικό VR

Τεκμηριωτικό VR του Ηφαιστείου στην
Αθήνα, από το ΙΜΕ

Ερμηνευτικό VR του Μονόπτερου στην
Αγορά των Αθηνών, από το ΙΜΕ

Γιατί έχει σημασία η κλασική αρχαιότητα;

- Κανονιστική αισθητική
- Παραδοχές για την αρχαιότητα
- Ισχύς της κλασικής εικονογραφίας
- Τρόποι να βλέπεις
- Εμπειρία του παρελθόντος και αυτοπροσδιορισμός

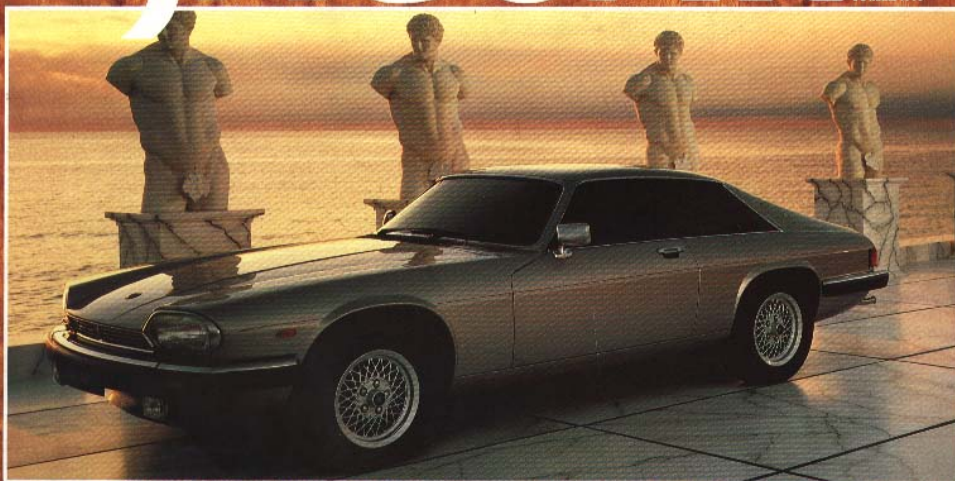

Σκηνές με
αρχιτεκτονικές
λεπτομέρειες από
τους “300” & τον
“Αλέξανδρο”

JAGUAR

Savoir signer sa réussite...

1er et 2e AUX
24 HEURES
DU MANS 1990

Coupe XJ-S - 3,6 L - 6 cyl. - 149 kW - 200 ch DIN - 17 CV - 331 886 F
Coupe XJ-S - V12 - 12 cyl. - 204 kW - 273 ch DIN - 29 CV - 388 320 F
Prix T.T.C. clés en main au 1er janvier 1991.

Coupe XJ-S V12 Le Mans - 12 cyl. - 204 kW - 273 ch DIN - 29 CV - 416 770 F
XJ-S - V12 Cabriolet - 254 kW - 273 ch DIN - 29 CV - 489 280 F

JAGUAR

Jaguar France S.A., B.P. 47, 92302 Levallois-Perret Cedex - Magasin d'exposition : 40, av. de la Grande-Armée, 75017 Paris - Tél. : 43 80 18 70.

Το Υπουργείο Υγείας προειδοποιεί:

ΤΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ ΒΛΑΠΤΕΙ
ΣΟΒΑΡΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ

Διαφημίσεις στον γαλλικό και ελληνικό
life-style τύπο

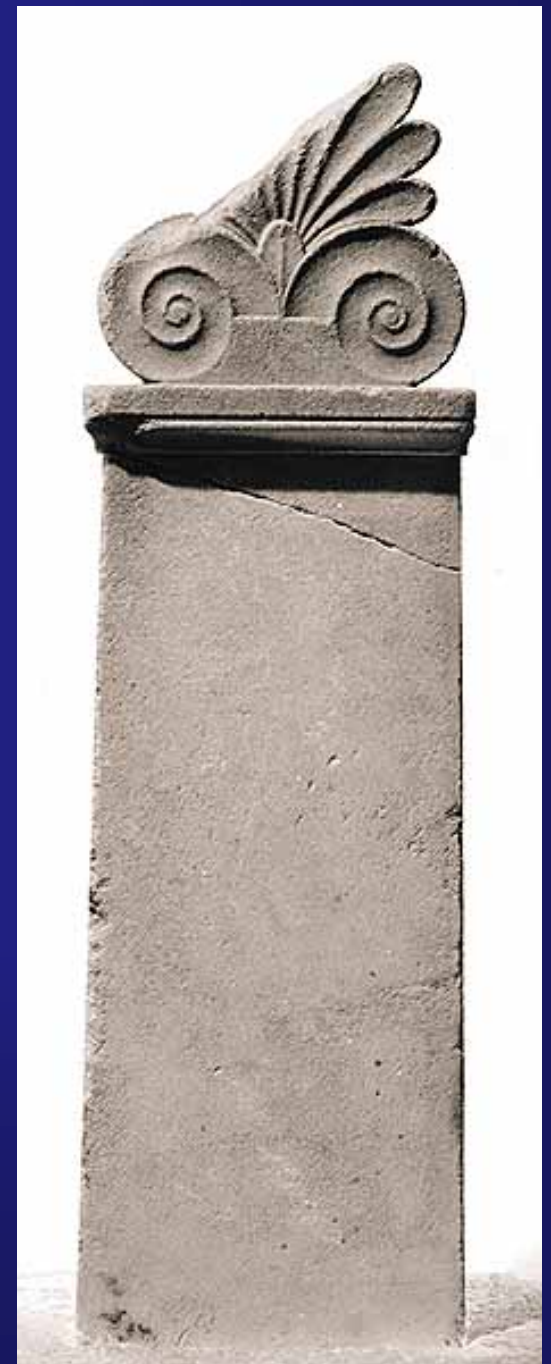
Μοιάζει με ελληνικό
ναό, είναι;

Όχι, είναι ένα
ρωμαϊκό πρόπυλο!

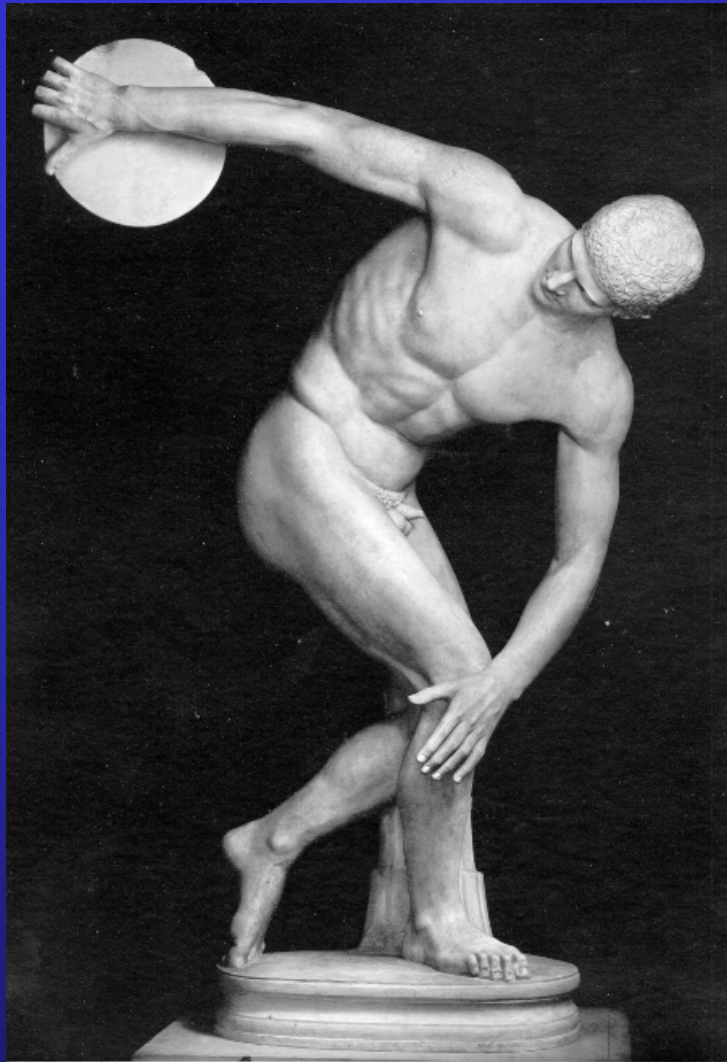
Antikensammlung SMPK Berlin

Επιτύμβιες στήλες

Κλασικές πτυχώσεις

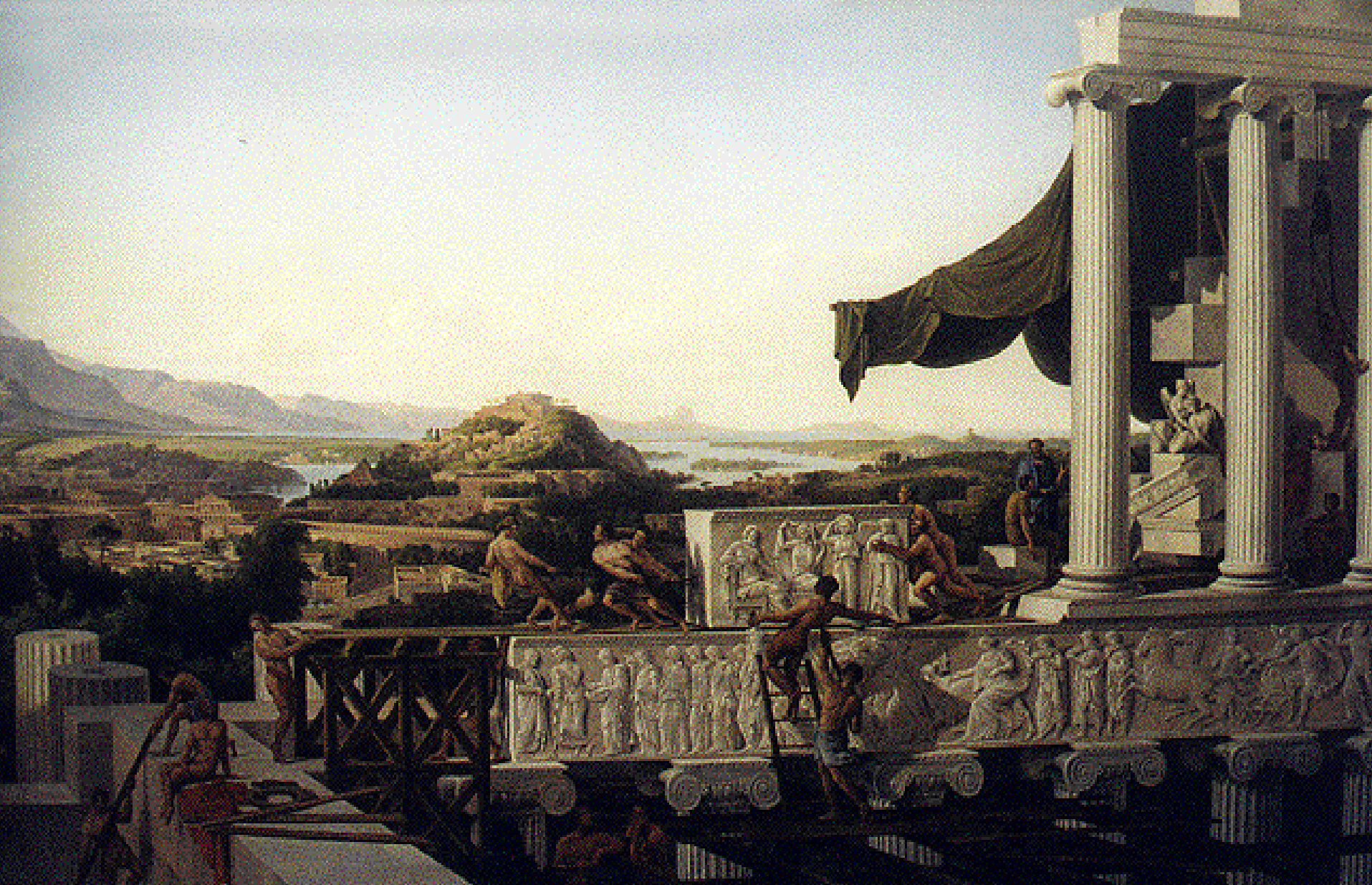
Είναι και τα δυο
αγάλματα αρχαία
ελληνικά;

Όχι! Αυτός είναι ένας Ηρακλής
του Μουσολίνι στο *Stadio dei*
Marmi, στη Ρώμη

Κοιτάζοντας ένα τοπίο

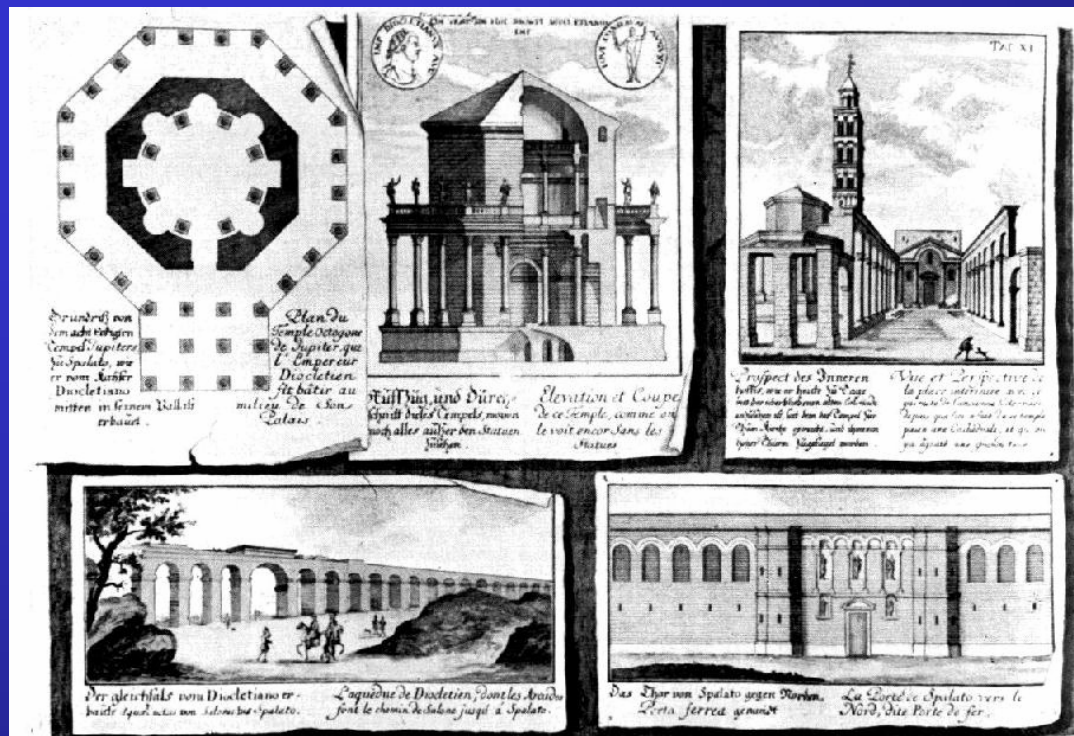
Κοιτάζοντας μια αναπαράσταση του παρελθόντος

Ο ναός της Αθηνάς Πολιάδος στην Πριήνη, από το ΙΜΕ

Παρελθόν πέραν αμφιβολίας;
Ή τα ολισθήματα της σύγχρονης ερμηνείας

- Κειμενική αμφισημία εναντίον οπτικής βεβαιότητας
- Θεωρίες πιθανοτήτων και ασαφούς λογικής
 - Απουσία εννοιολογικής επεξεργασίας της αβεβαιότητας
 - Ασυμβατότητα με την πολυπλοκότητα
- “Learned guessing” “Μελετημένες υποθέσεις”
 - Αληθοφανές αντί πραγματικού
 - Γενική γνώση συγκειμένων
 - “Διαισθητική γνώση του ειδικού”
- Μετατροπή της αξιοπιστίας σε αναξιπιστία

Ρωμαϊκό μανσωλείο και
ελληνικός θησαυρός σε
σχεδιαστικές
αναπαραστάσεις του 18^{ου}
και του 20^{ου} αιώνα

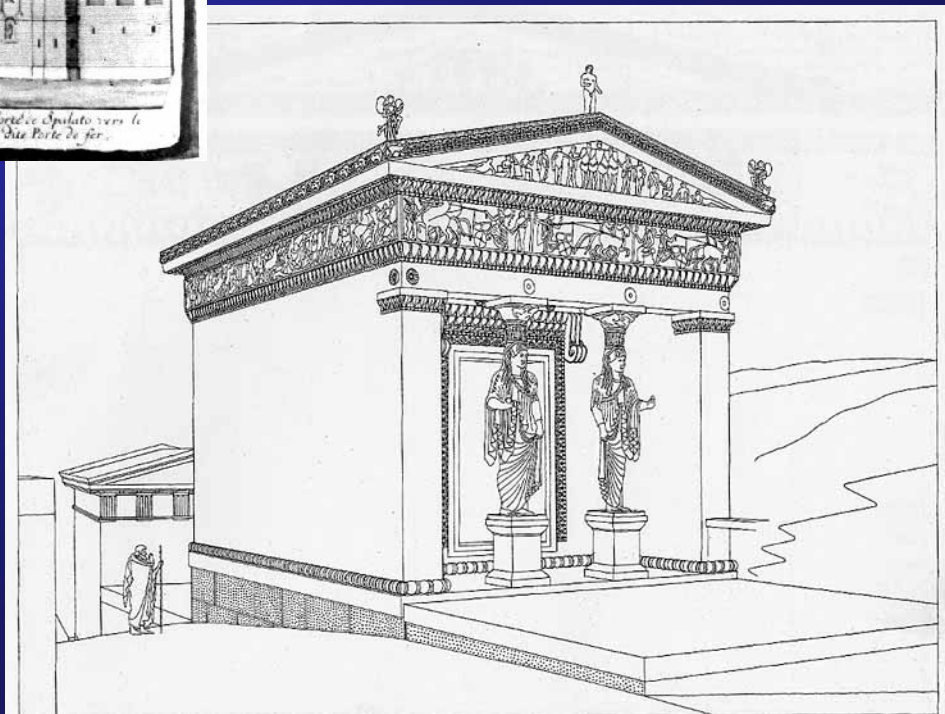
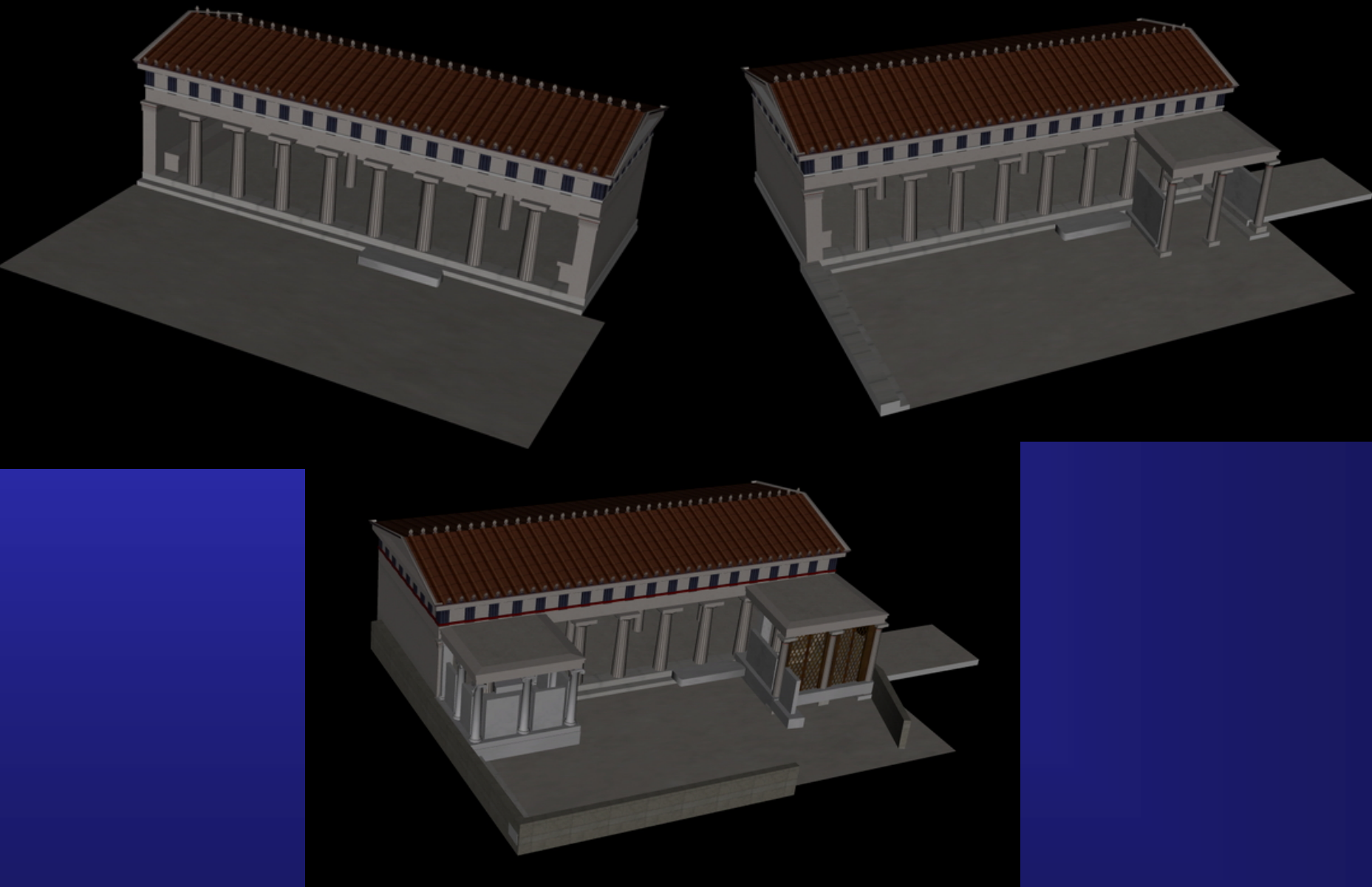

Fig. 133. Le Trésor de Siphnos, vu du Trésor des Athéniens en descendant la Voie Sacrée; reconstitution perspective. Le relief du fronton est imaginaire, la frise Ouest restituée d'après Mary B. Moore.

Δυο αναπαραστάσεις της
Θόλου στην Αθηναϊκή
Αγορά, με και χωρίς
πρόπυλο, από το ΙΜΕ

Διαφορετικές εκδοχές της Βασιλείου Στοάς στην Αγορά
(χρονοεξαρτώμενες), από το ΙΜΕ

Το Φιλιππείο της Ολυμπίας, από το ΙΜΕ

Καλλιέργεια σε «χέρσα» γη: Εκπαιδευτικό αρχαιολογικό VR

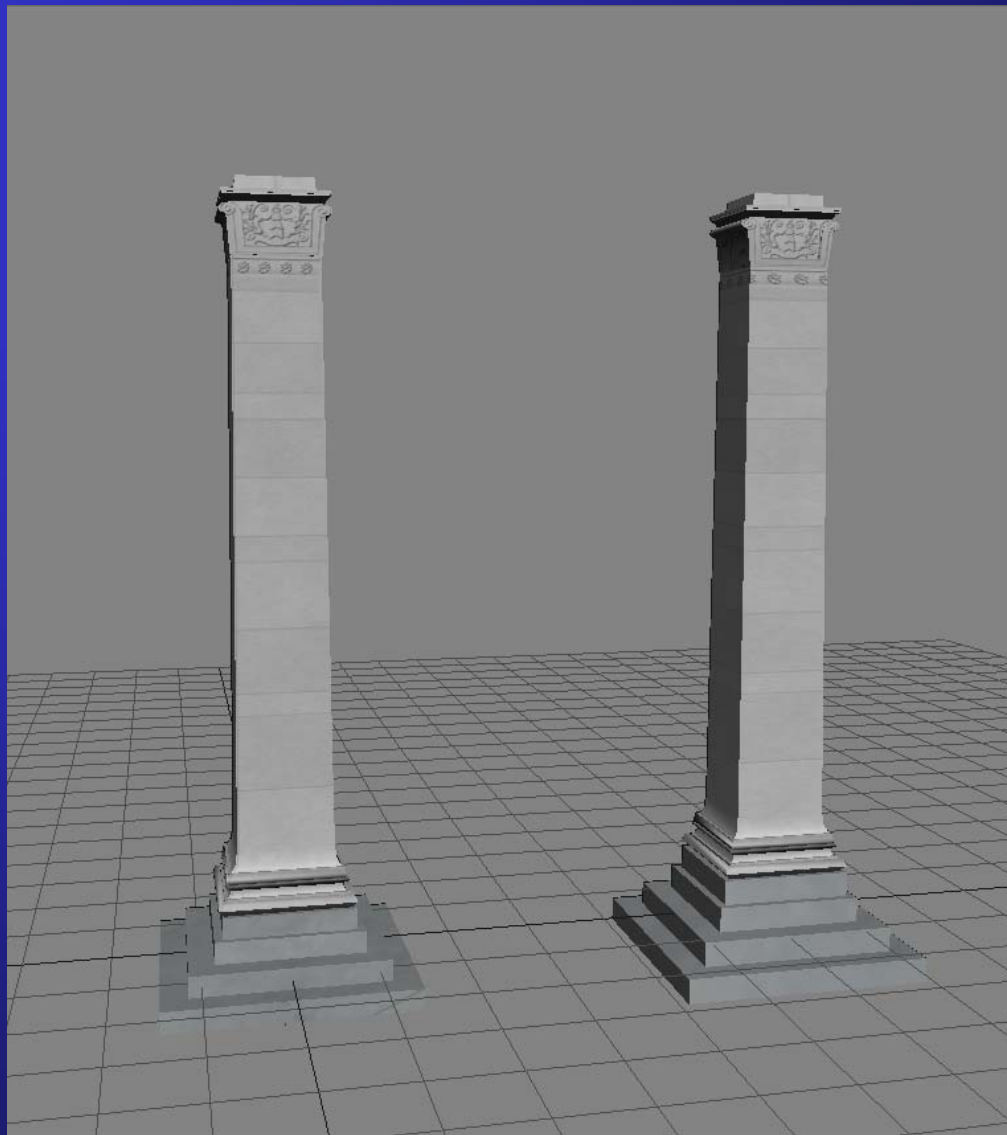
- Απουσία μεθοδολογικής συναίνεσης
 - Ακρίβεια
 - Εμπειρία
 - Ελκυστικότητα
- Ανεξέλεγκτη εμπορευματοποίηση και μετατροπή σε θέαμα
 - Αρχαιολογική και εκπαιδευτική ηθική
 - Έλεγχος επί του παρελθόντος
- Ελκυστικότητα των ΤΠΕ και χρηματοδότηση

Το γυμνάσιο της Πριήνης, από το ΙΜΕ

Από το μεμονωμένο αντικείμενο στα συγκείμενά του

- Αναπαριστώντας πραγματικά αρχαιολογικά ευρήματα
 - Επανασυγκολλήσεις
 - Κονστρουκτιβιστική προσέγγιση
- ‘Φανταστικά’ τέχνηρα
 - Σειριακή παραγωγή αντικειμένων παρά έργα τέχνης
 - Τοποθέτηση στα συγκείμενα

Δυο μνημειακοί πεσσοί στην Πριήνη,
από το ΙΜΕ

Επανασυγκολλώντας το σπασμένο αγγείο,
από το ΙΜΕ

Διάφοροι τύποι λύχνων, από το Γιώργο Θάνο

Ο
χρυσελεφάντινος
Δίας της
Ολυμπίας, από το
ΙΜΕ

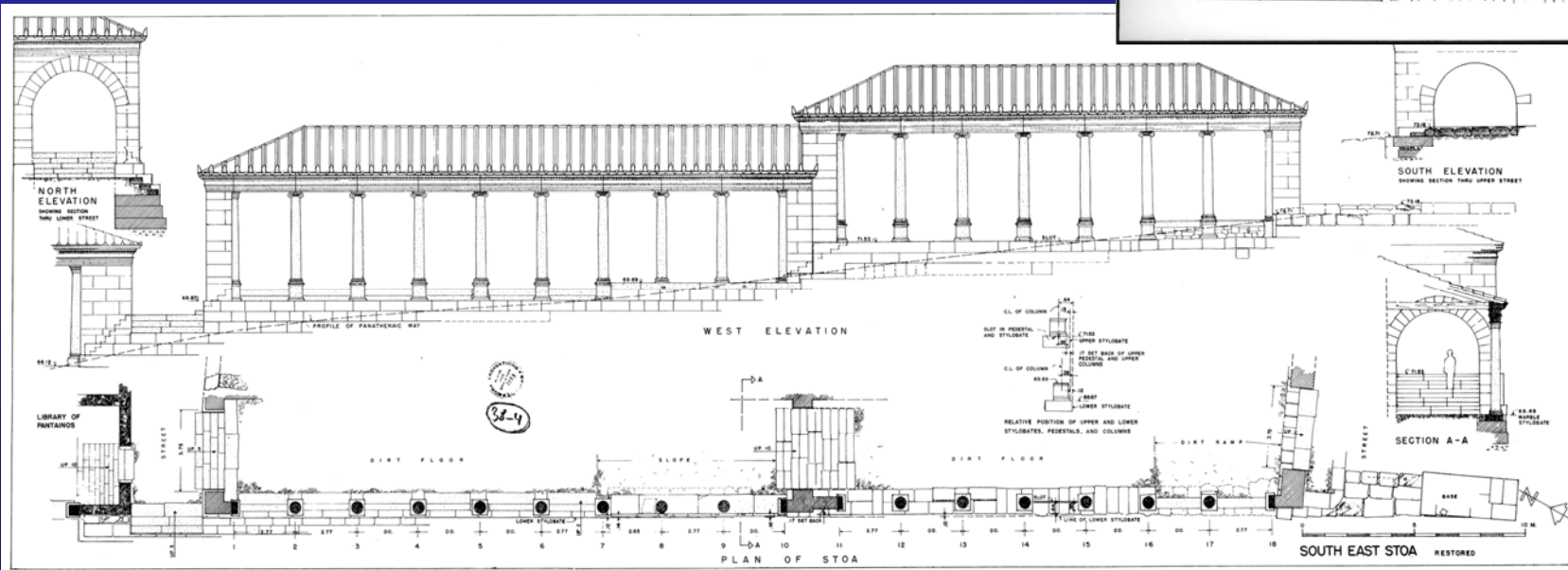
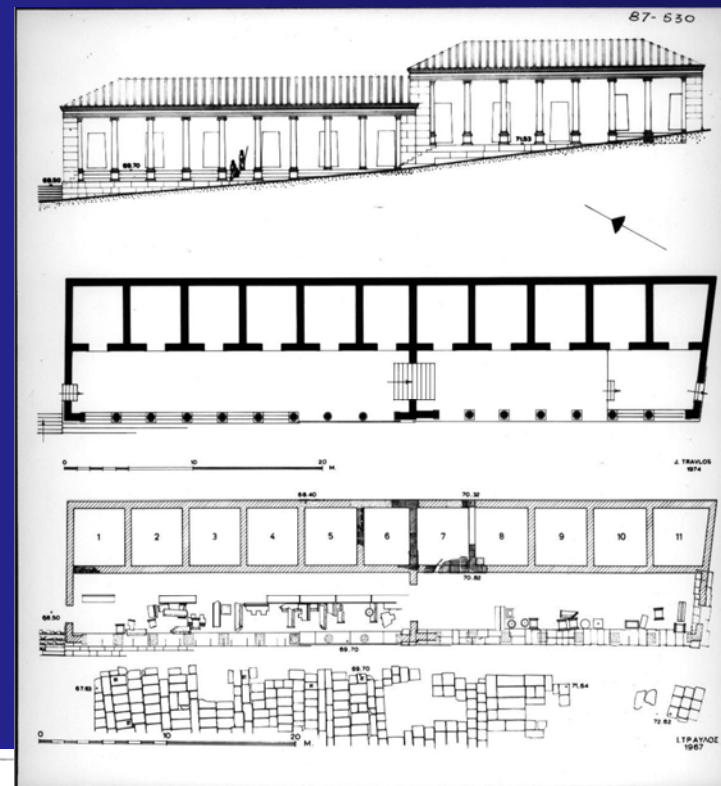

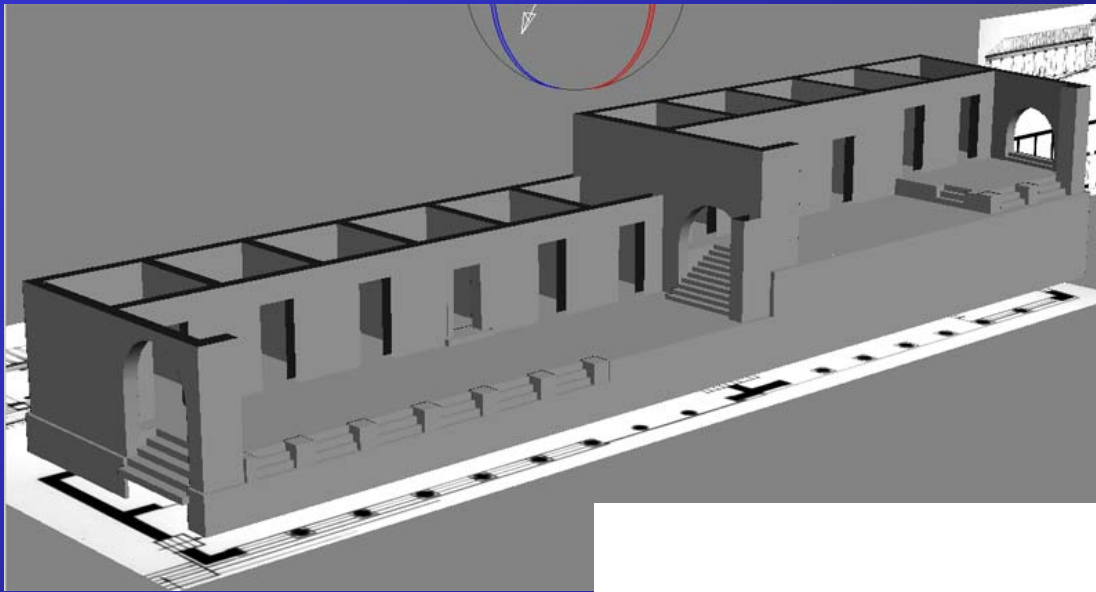
Συστατικά χώρου συμποσίου,
από το Γιώργο Θάνο

Ερμηνεύοντας το δομημένο και το φυσικό περιβάλλον

- Μεμονωμένο μνημείο
 - σειρά αντικειμένων
 - Κάτοψη, υλικά, ατεκμηρίωτα τμήματα
- Εσωτερικοί χώροι
 - Επίπλωση, φωτισμός
- Αστικά και φυσικά τοπία
 - Μεγάλης κλίμακας αναπαραστάσεις, παραδοχές και επίπεδο λεπτομερειών
 - Επιλογή χρονικής στιγμής
 - Επίπεδο εδάφους και διάβρωση
 - Φυτοκάλυψη και βιοποικιλότητα

Σχέδια του ανασκαφέα της ΝΑ στοάς στην Αγορά της Αθήνας, από την ASCSA

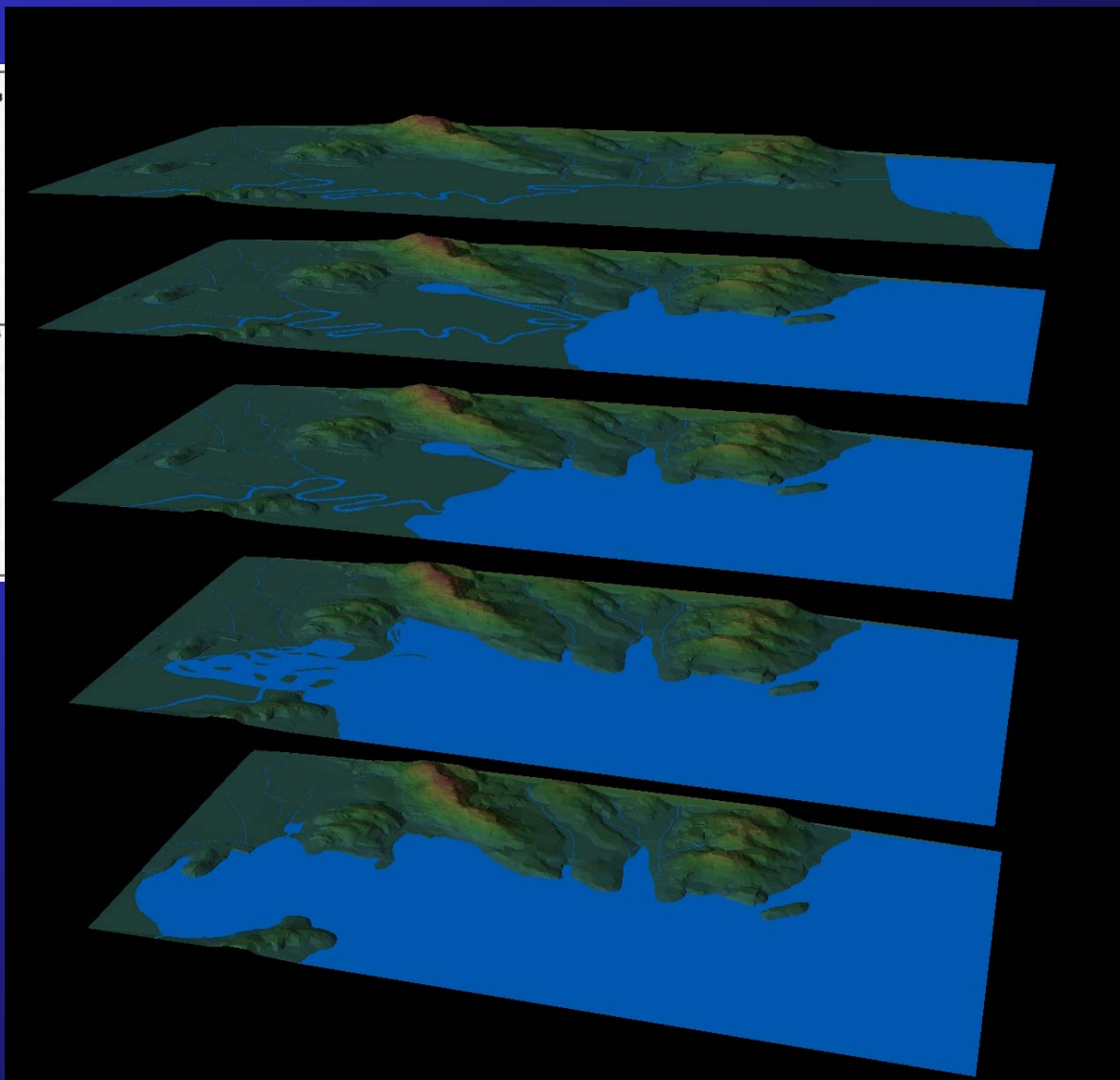
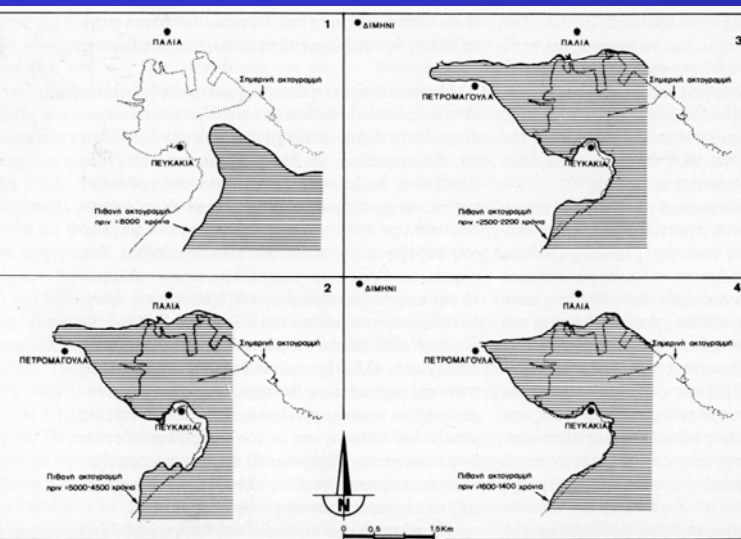
Το VR μοντέλο της ΝΑ στοάς στην Αγορά της
Αθήνας, από το ΙΜΕ

Η κουζίνα ενός σπιτιού στην Πριήνη, από το ΙΜΕ

Η πόλη της Πριήνης, από το ΙΜΕ

Μεταβολή ακτογραμμής στη Δημητριάδα
(αριστερά), και στην περιοχή της Εφέσου (δεξιά),
από το ΙΜΕ

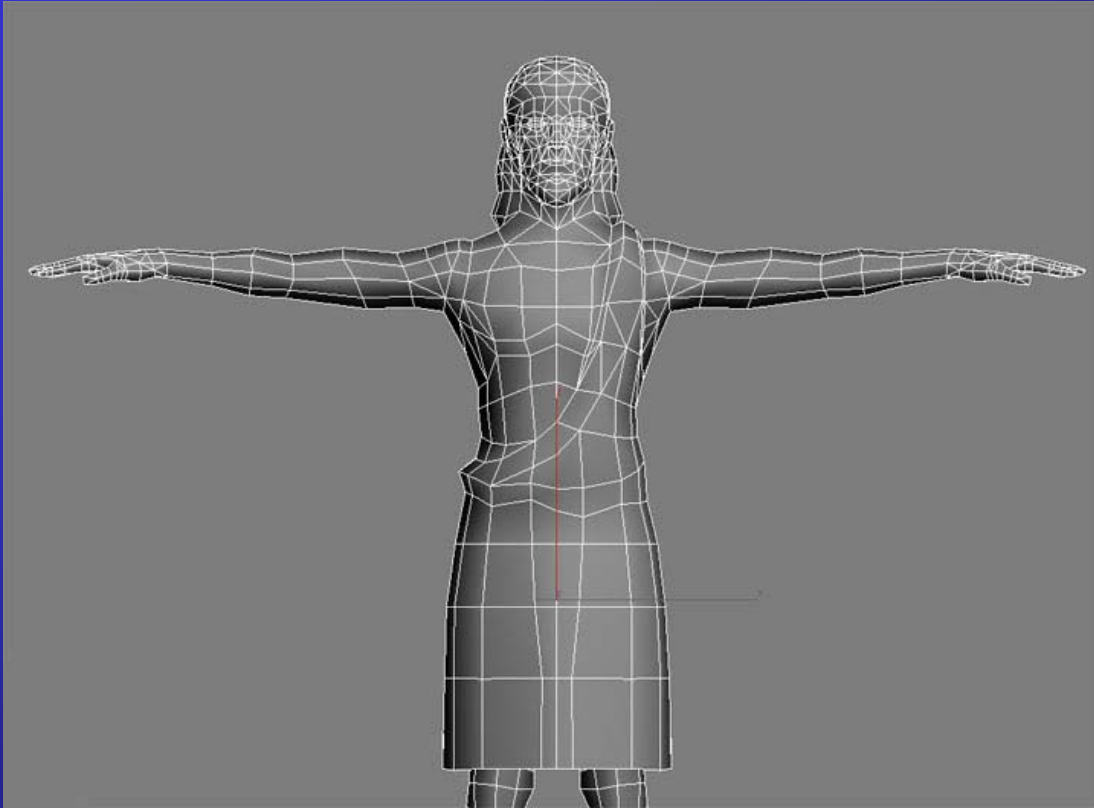
Η Νότια Στοά της Αγοράς των Αθηνών, από το ΙΜΕ

Εποικώντας τη φαντασία

- **Εικονικοί χαρακτήρες**
 - Εντελώς εικονικοί και φανταστικοί
 - Κινηματογραφημένοι για μεικτή πραγματικότητα
 - Ηθοποιοί και εμψυχωτές επί σκηνής
 - Αναβίωση ιστορικών προσωπικοτήτων
 - Σκηνές πλήθους
- **Σενάρια και αφήγηση ιστοριών**
 - Δράση των χαρακτήρων
 - Δράση των θεατών
 - Διαφορετικοί τρόποι εμπλοκής

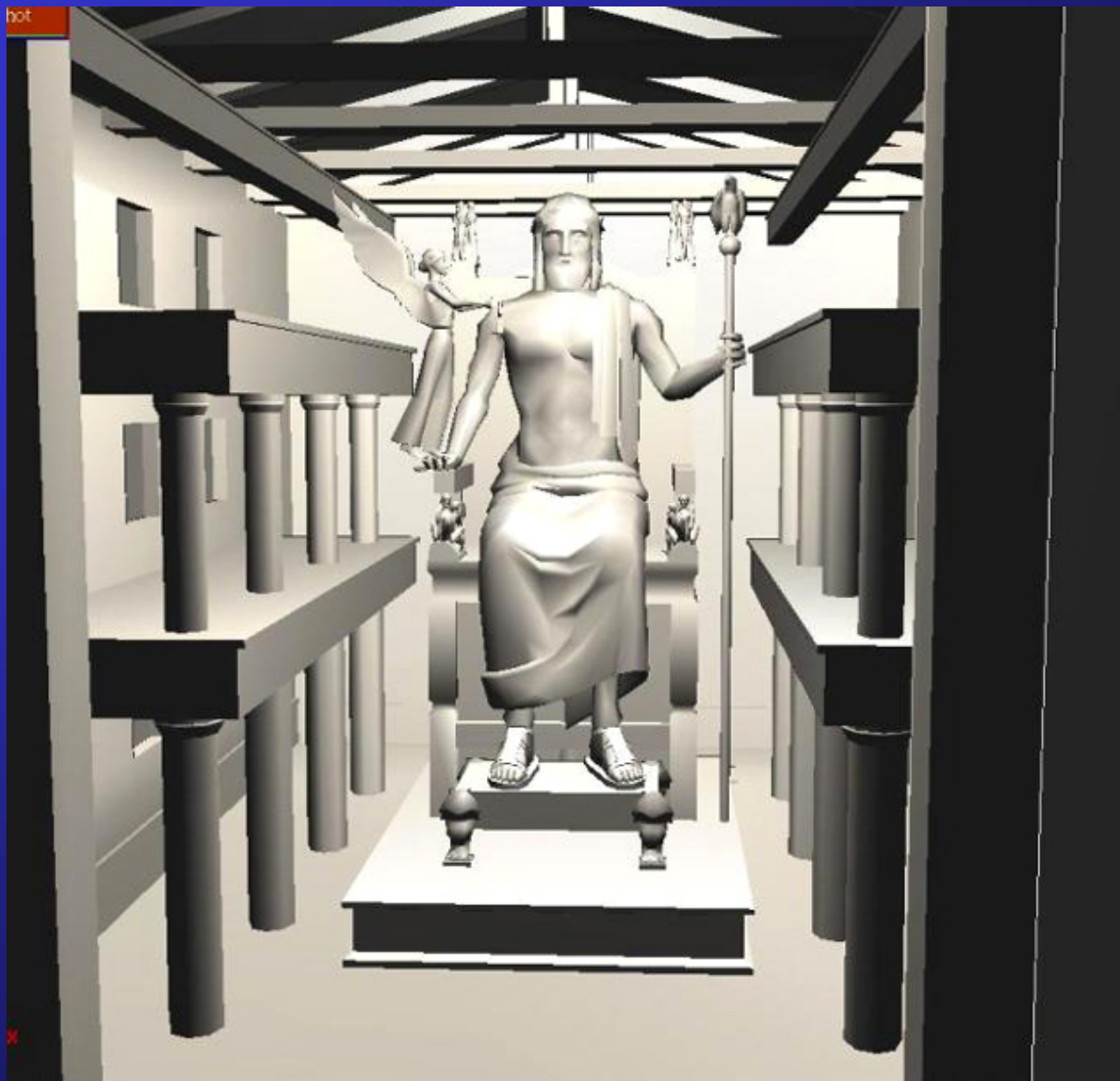
Φωτορεαλιστική αναπαράσταση και VR απόδοση του ναού
του Απόλλωνα Πατρώου στην Αγορά, από το ΙΜΕ

Εικονικοί χαρακτήρες για το πρόγραμμα της Αγοράς

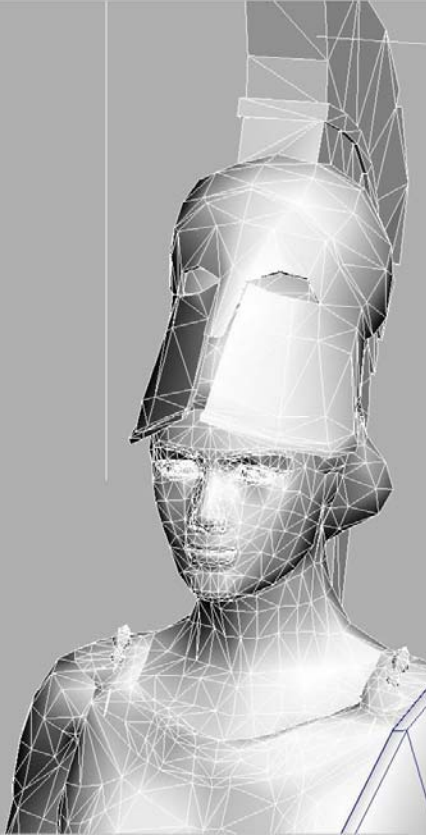

Κόρη μετοίκου στην Αθήνα, από το ΙΜΕ

Μοντέλο του εργαστηρίου του Φειδία σε ενδιάμεσο στάδιο
επεξεργασίας, από το ΙΜΕ

Η Αθηνά για τη μυθολογική αφήγηση

IME

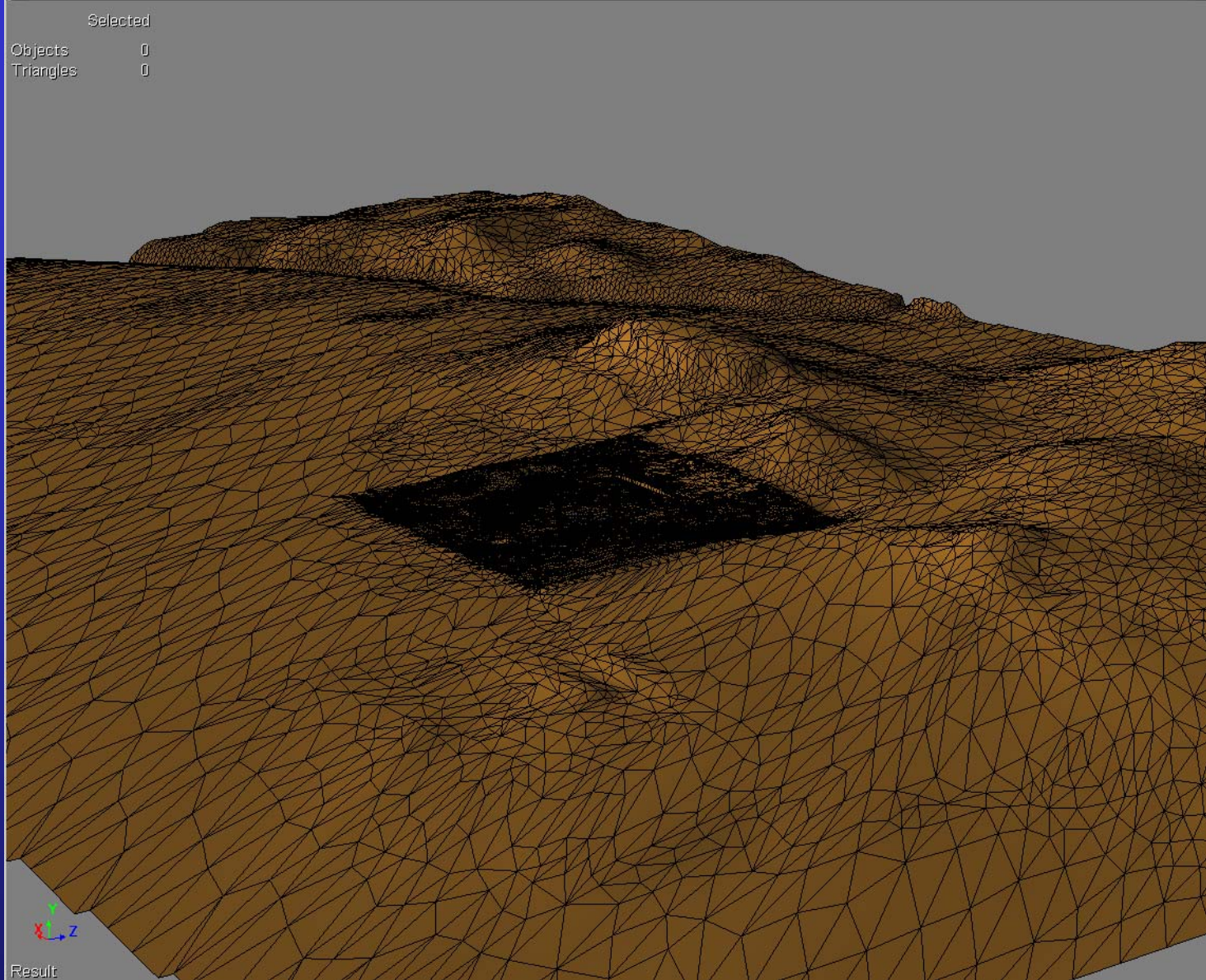

Σκηνή οστρακισμού από το πρόγραμμα της Αγοράς, από το ΙΜΕ

Δημιουργία ενός κόσμου σε επτά βήματα

1. Ορισμός χρόνου και τόπου (ΜΨΕ), σκοπός & επιλογή κοινού
2. Καταγραφή & συλλογή δεδομένων
3. Συσχετισμός, αξιολόγηση, ερμηνεία
4. Χτίσιμο των 3Δ μοντέλων
5. Τοποθέτηση των μοντέλων στο ΨΜΕ
6. Φωτισμοί, ήχοι, οπτικές εκλεπτύνσεις
7. Επιλογή ιστορίας προς αφήγηση, σενάριο, δράσεις & δημιουργία εικονικών χαρακτήρων

Ψηφιακό μοντέλο εδάφους της περιοχής της Αγοράς,
από το IME

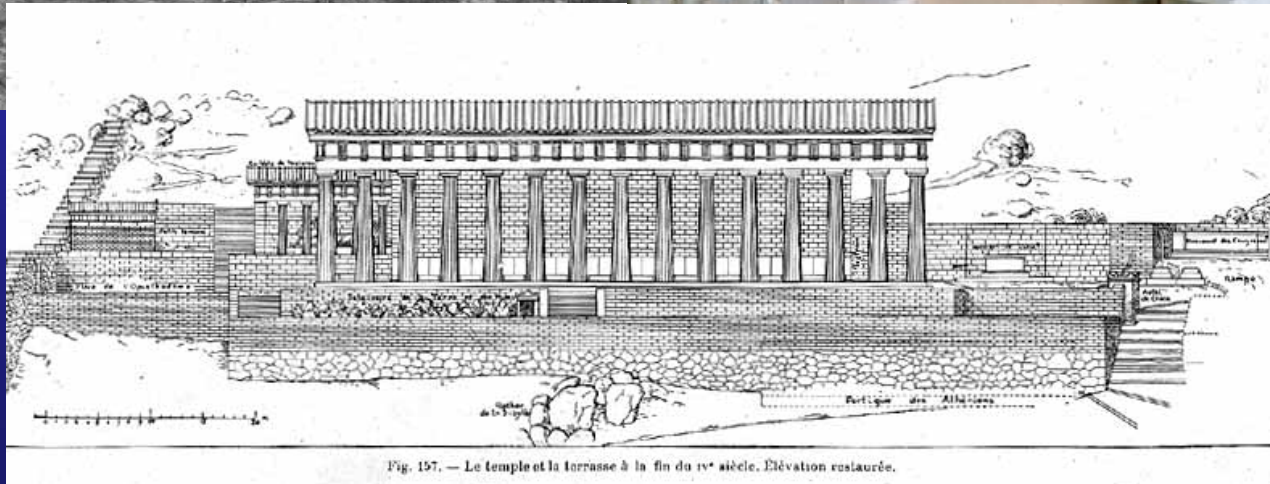
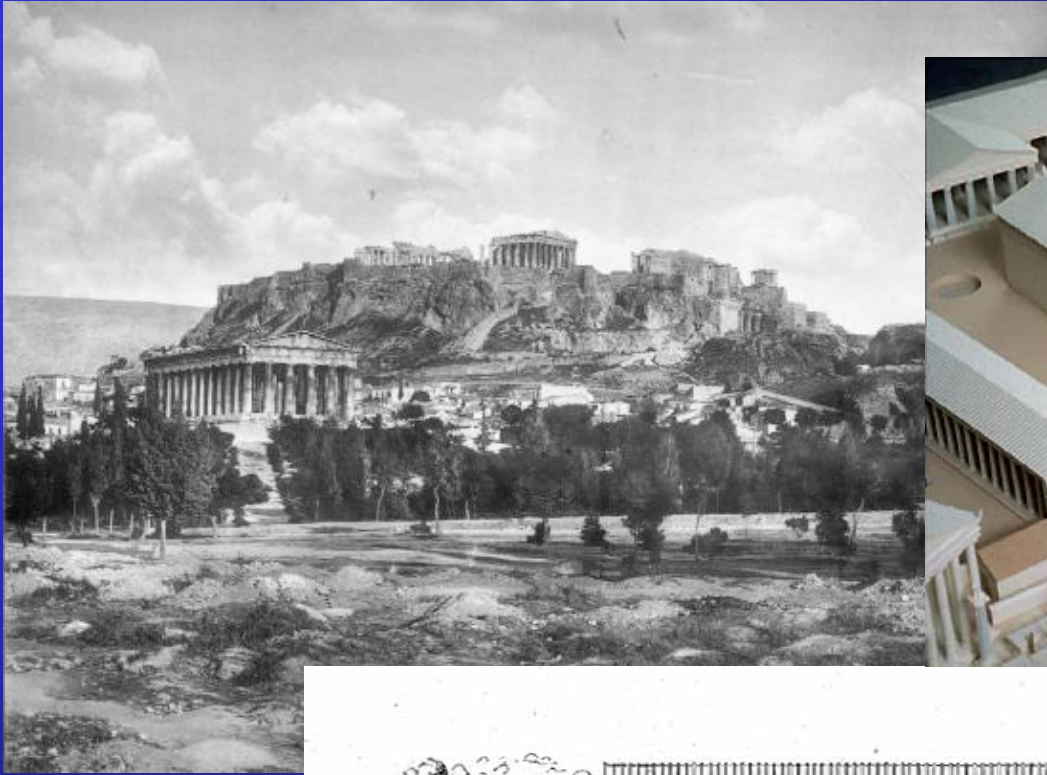
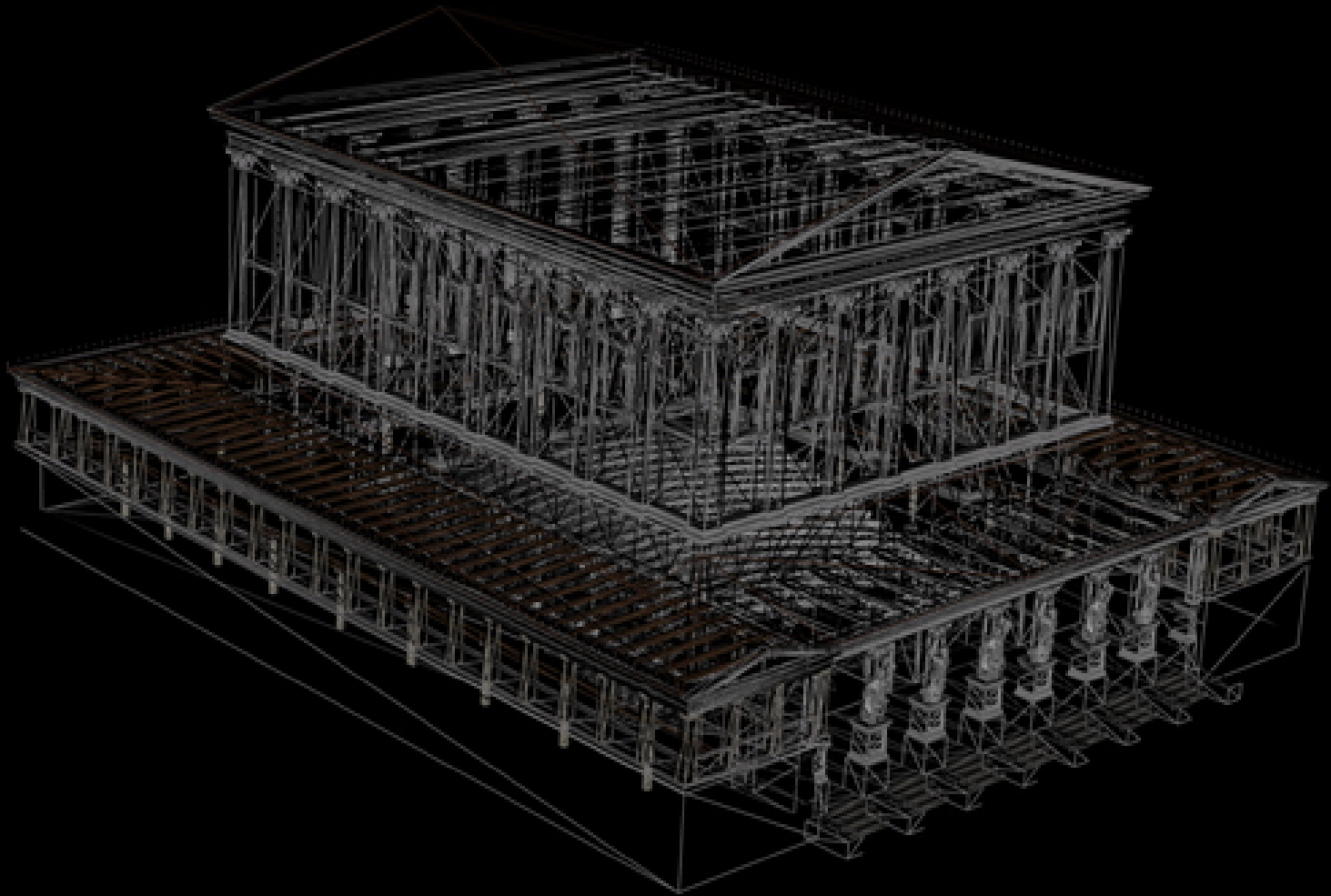
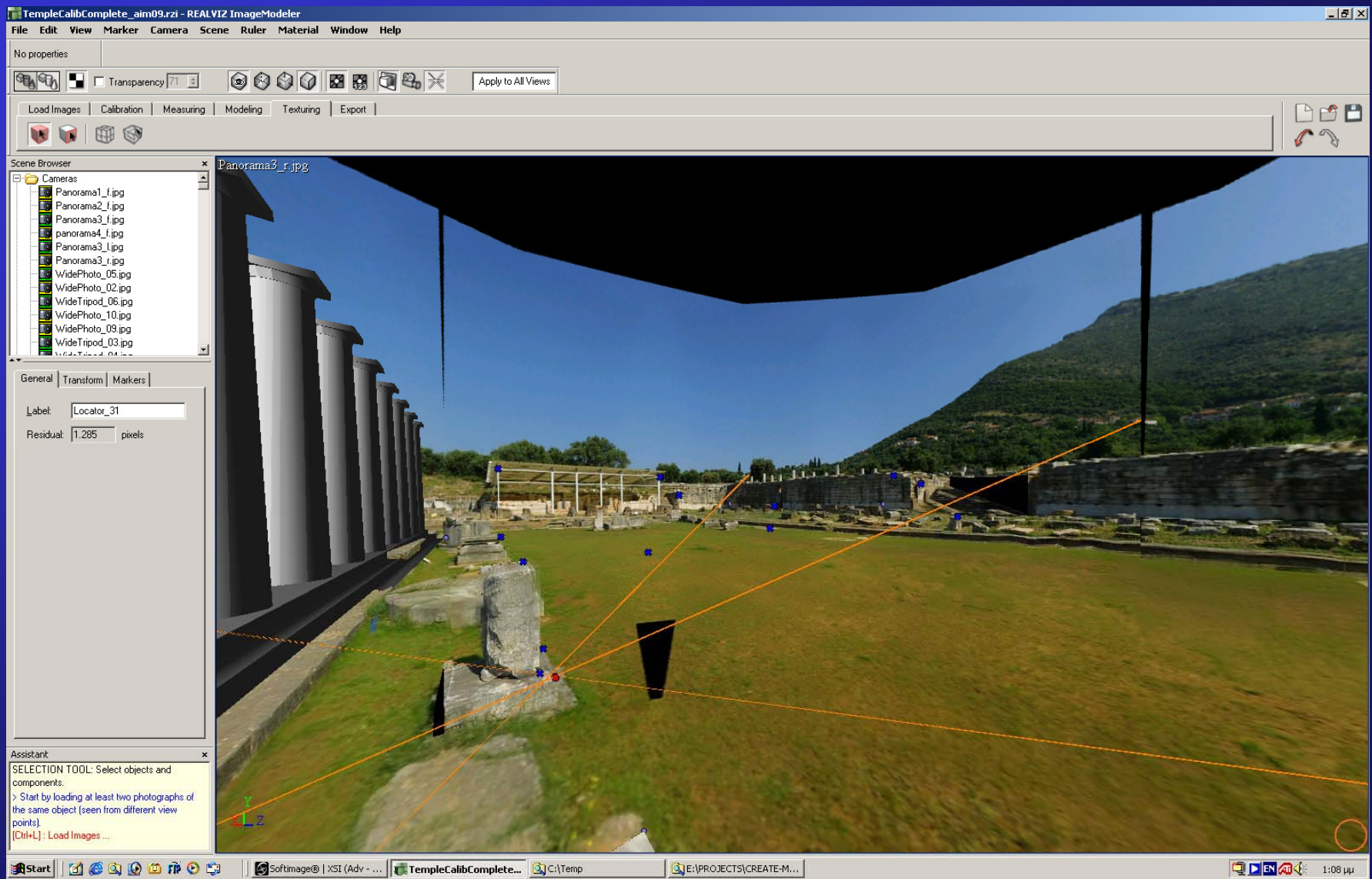

Fig. 157. — Le temple et la terrasse à la fin du IVe siècle. Élévation restaurée.

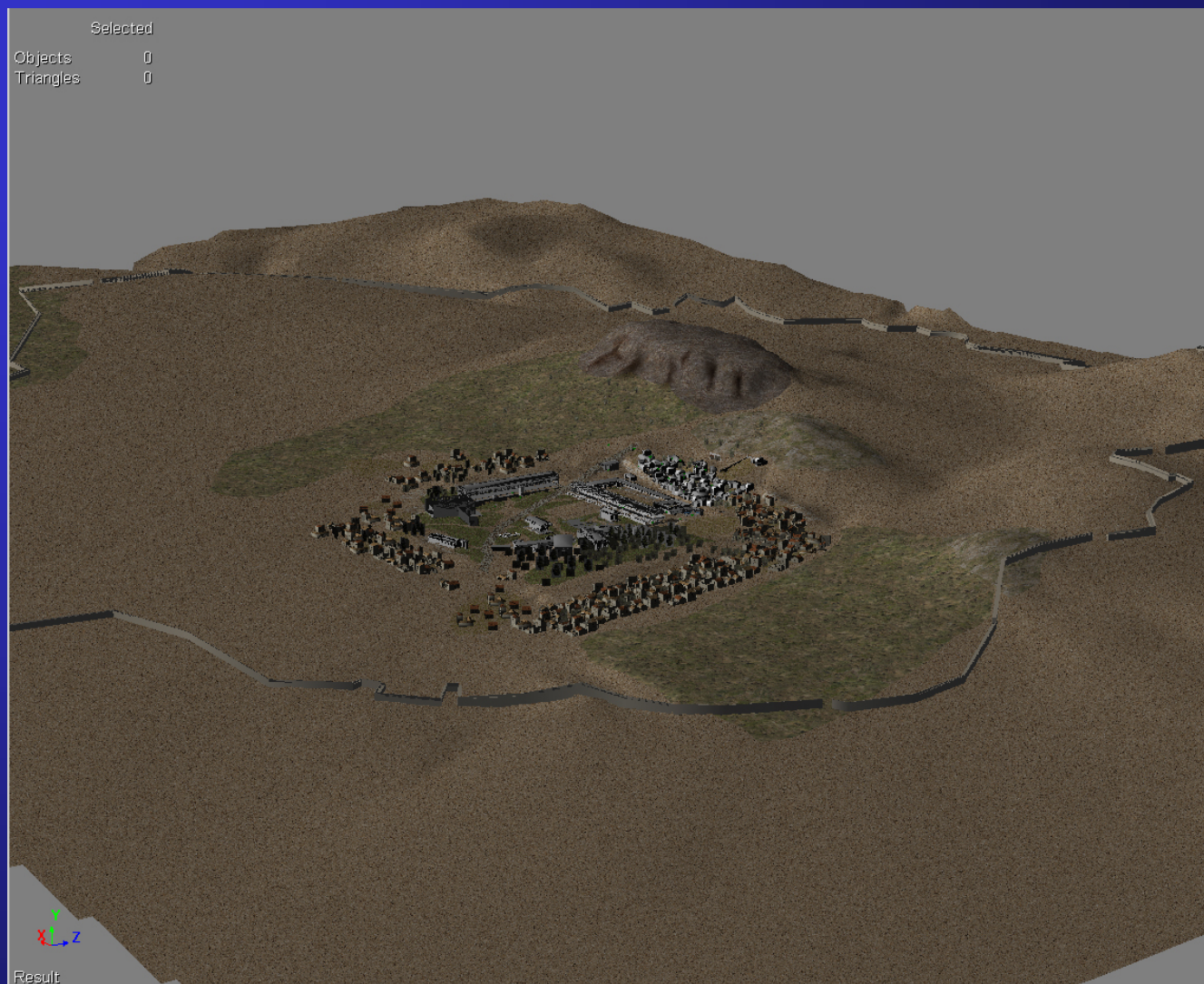
Πρώιμη φωτογραφία της Αγοράς, μακέτα του ιερού της Δήλου και σχεδιαστική αναπαράσταση του ναού του Απόλλωνα στους Δελφούς

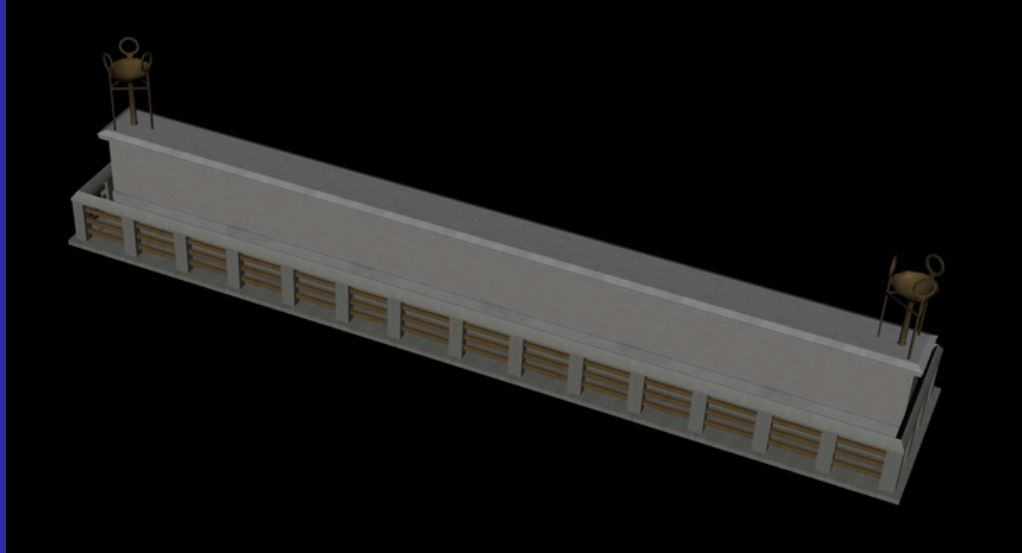
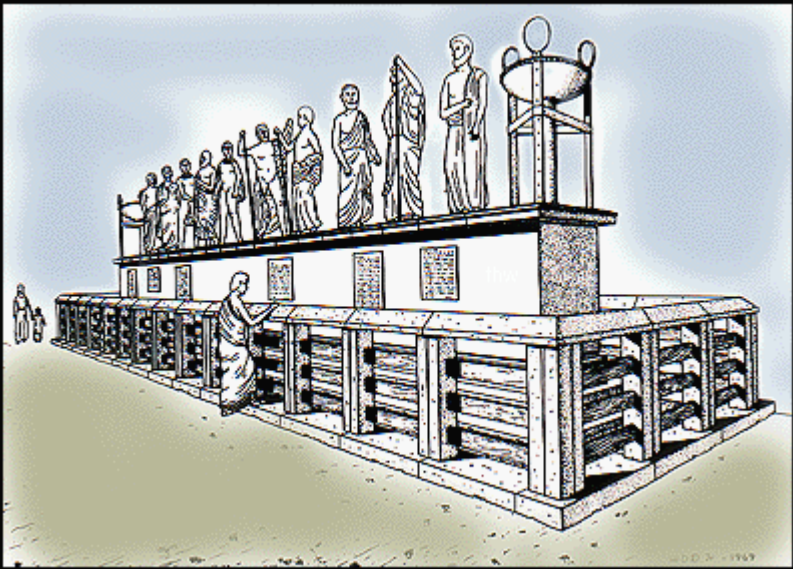
Wire frame μοντέλο του Ωδείου του Αγρίππα στην Αγορά της Αθήνας, από το ΙΜΕ

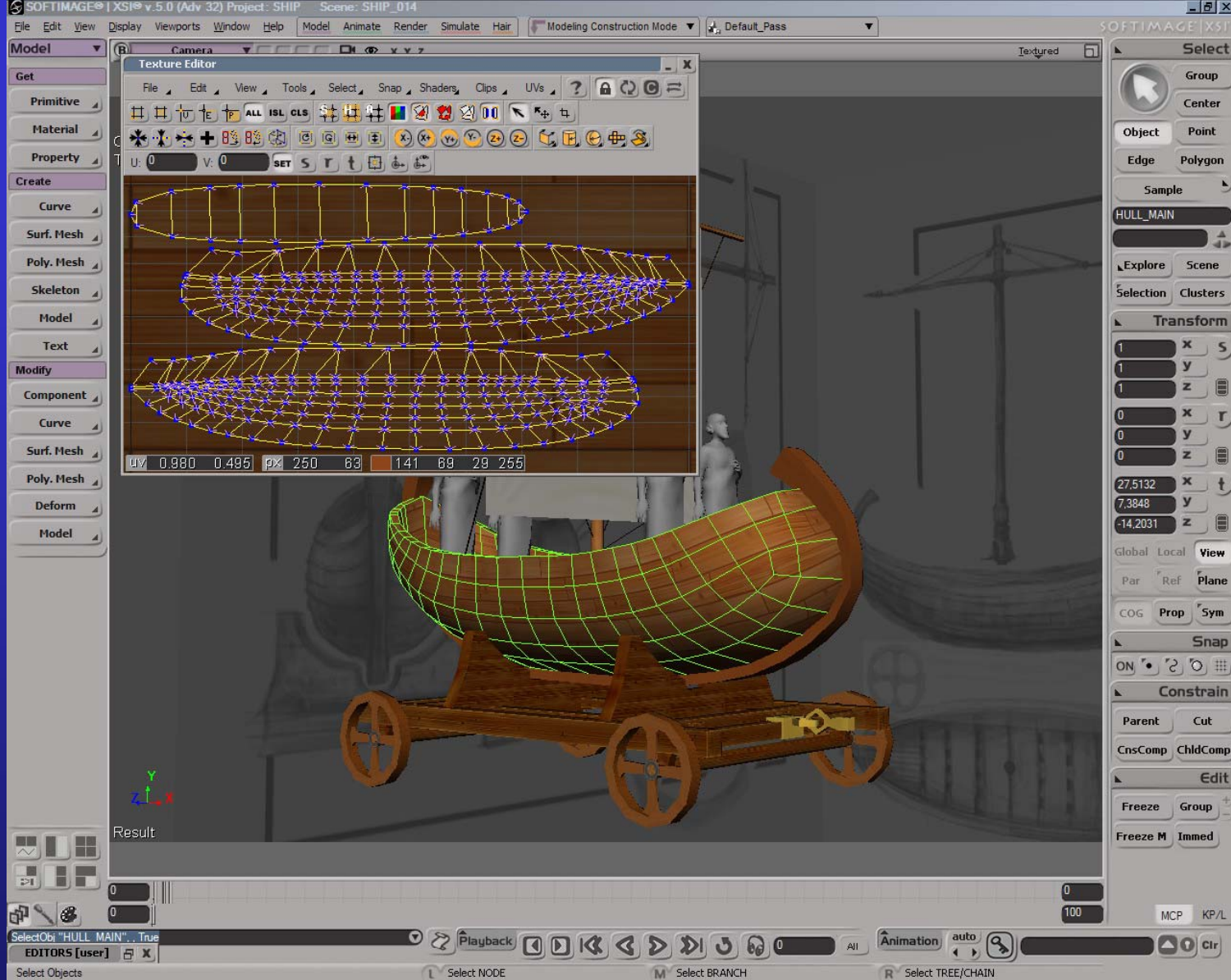
Μοντέλο βασισμένο σε φωτογραφία του Ασκληπιείου της
Μεσσήνης , από το IME

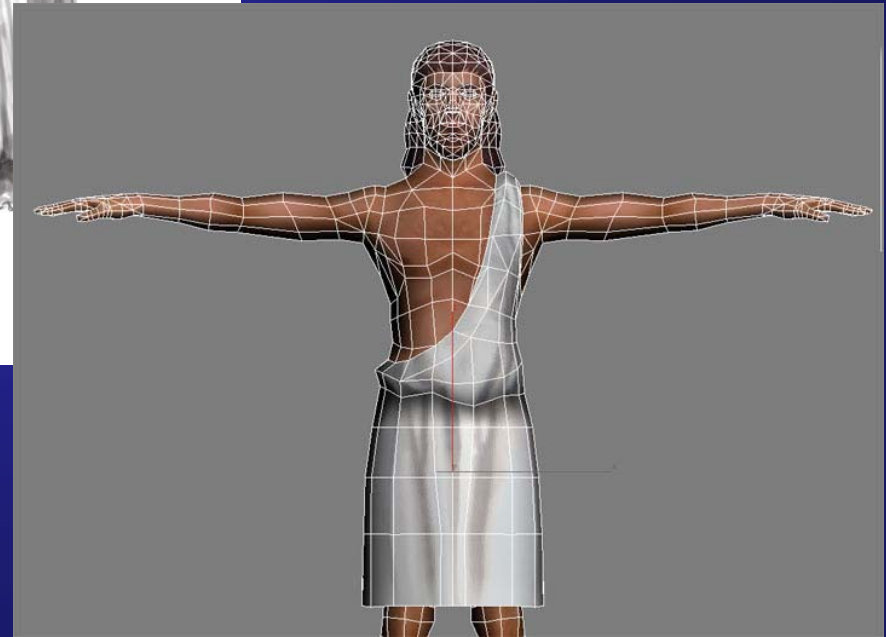
Το ΨΜΕ της Αγοράς της Αθήνας με
τοποθετημένα τα κτήρια, από το ΙΜΕ

Το μνημείο των Επωνύμων Ηρώων στην Αγορά της Αθήνας
Σχέδιο από την ASCSA, μοντέλα από το ΙΜΕ

Δημιουργία του μοντέλου του πλοίου της
Παναθηναϊκής Πομπής, από το IME

Από τα σχέδια στους εικονικούς χαρακτήρες
για τα δρώμενα της Αγοράς, από το ΙΜΕ

Σημασιολογία ενός αποσπασματικού κόσμου

- Η αναπαράσταση ως αποσπασματική μορφή της γνώσης
- Συνδέοντας τις «αριστοτελικές ειδικότητες» της εικονικής εμπειρίας με τις «πλατωνικές παγκοσμιότητες» των ιστορικών και αρχαιολογικών εννοιών
- Συνδέοντας οντότητες, ιδιότητες, δράσεις και διαστάσεις στα διάφορα επίπεδα υπαγωγής
- Μετατοπίζοντας τα συγκείμενα από την περιφέρεια της γνωσιακής εμπειρίας στο κέντρο της αφηγηματικής ανάγκης του ανθρώπου
- Αναδιοργανώνοντας τη γνώση